

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ
ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В УМОВАХ
ЕКОЛОГІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН
У ЄВРОПІ ТА В УКРАЇНІ»**

присвяченої 115-й річниці з дня народження І. І. Яременка

(24–26 травня 2018 року)

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига» 2018

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми довкілля та здоров'я людини в умовах екологічних і соціальних змін у Європі та в Україні», за редакцією проф. Федонюк Л. Я. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2018. – 124 с.

Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.

<i>Яворівський Р. Л., Гратковська М. Т.</i> АНАЛІЗ ФЛОРИ ГОЛИЦЬКОГО БОТАНІЧНОГО ЗАКАЗНИКА	96
<i>Якуба М.С., Цветкова Н.М., Дубина А.О.</i> ОЦІНКА ВМІСТУ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ У ҐРУНТАХ ПРОМИСЛОВОГО МІСТА КАМ'ЯНСЬКЕ	100
<i>Материенко А.С., Георгиянц В.А.</i> НЕОБХОДИМОСТЬ РАЗРАБОТКИ МЕТОДИК КОНТРОЛЯ ОТХОДОВ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В СТОЧНЫХ ВОДАХ	102
<i>Fedoniuk L. Ya., Podobivskyi S. S., Ruzyska O. Yu., Yarema O. M., Furka L. B., Furka O. B., Pryvrotska I. B., Bihunyak T. V.</i> STRATEGY FOR THE DEVELOPMENT OF THE BALTIC UNIVERSITY PROGRAM IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN COOPERATION WITH TSMU	103
<i>Gaievskaya M.Yu., Vasylevych Yu.Ya., Pankiv K.H., Sofroni Yu.V.</i> FEATURES OF SYPHILITIC INFECTION IN CHERNIVTSI REGION RESIDENTS	107
<i>Gaevskaya M.Yu., Savchuk O.V., Kyselytsia I.H., Bilous O.B., Palahniuk O.V.</i> THE PROBIOTICS IN THE COMPLEX TREATMENT OF THE CHRONIC DERMATITIS	108
<i>Gayevska M.Yu., Yakiviuk O.Dm., Honchar V.V., Sofroni. Yu.V.</i> USE OF HEPATOPROTECTOR GLUTARGIN IN A COMPLEX TREATMENT OF PSORIASIS	110
<i>Hajevska M.Yu., Shved O.V., Patraboy M.F., Krigan U. V.</i> LOCAL TREATMENT OF ONICHOMYKOSIS «ONYCHOCID EMTRIX».....	112
<i>Mikosza H. W., Fedoniuk L.Ya., Pryvrotska I.B.</i> GENESIS, CONSEQUENCES AND WAYS OF SOLUTION OF EUTROPHICATION PROBLEM BY THE EXAMPLE OF WARMIAN-MASURIAN LAKES IN POLAND	114
<i>Nakonechna S.S., Fedoniuk L.Ya., Vadzyuk S.N.</i> THE LINK BETWEEN A HEALTHY LIFESTYLE AND ENVIRONMENTAL PROTECTION	115
<i>Pryvrotska I.B., Fedoniuk L.Ya.</i> EDUCATIONAL-BIOLOGICAL MUSEUM IS A TEACHING RESOURCE OF MEDICAL BIOLOGY DEPARTMENT	117
<i>Sokolovskaya I.A.</i> MODERN ENVIRONMENTAL PROBLEMS OF INDUSTRIAL CITIES ZAPOROZHYE	118
<i>Tsymbal V.A., Sokolovskaya I.A.</i> PROPHYLAXIS OF INFECTIOUS DISEASES OF THE POPULATION DURING FLOODING OF LANDS	119

Виконана студентом самостійна робота має бути обов'язково оприлюднена на заняттях, обговорена студентами в групі у вигляді дискусії під контролем викладача. Дискусія стимулює інтелектуальні здібності, робить більш інтенсивним процес навчання і веде до розвитку творчих задатків людини. Викладач контролює достовірність викладеного матеріалу, доповнює його, підтримуючи дискусію. Це вчить студентів формулювати свої думки у формі запитань і відповідей, розкриває в них інтелектуальні здібності та значно підвищує мотивацію до навчання. Кращі роботи студентів можуть представлені на студентському гуртку, або на студентській конференції.

Все це допоможе майбутнім випускникам творчо орієнтуватись в нових досягненнях при виконанні своїх професійних обов'язків. Набуті навички самостійно опрацьовувати літературні надходження, давати їм критичну оцінку, робити узагальнення щодо доцільності їх використання в своїй роботі, створить підґрунтя для виконання наукових досліджень при навчанні в аспірантурі, клінічній ординатурі, при виконанні дисертаційних робіт.

Таким чином, урізноманітнення різних форм самостійної роботи активують пізнавальні здібності кожного студента, розвивають творче мислення, сприяють більш глибокому засвоєнню теоретичного матеріалу і адаптують майбутніх випускників до самостійної роботи, роблять їх конкурентноздатними на ринку праці.

УДК: 582: (477.84)

АНАЛІЗ ФЛОРИ ГОЛИЦЬКОГО БОТАНІЧНОГО ЗАКАЗНИКА

Яворівський Р. Л., Гратковська М. Т.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Голицький ботанічний заказник загальнодержавного значення (площа 60 га) знаходиться між селами Куряни, Демня та Гутисько Бережанського району Тернопільської області. Створений відповідно до постанови Ради Міністрів УРСР від 16 грудня 1982 р. Під охороною знаходяться території з лісовими, лучними, степовими, лучно-степовими та болотними фітоценозами, що збереглися практично у природньому стані.

На основі проведених протягом 1999–2017 рр. досліджень, що ґрунтуються на аналізі літературних джерел, гербарних фондів кафедри ботаніки та зоології ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, проведенні власних польових маршрутних досліджень, геоботанічних описів, зборі окремих гербарних зразків та аналізі місцезростань видів на території заказника було виявлено та підтверджено поширення 337 видів вищих судинних рослин, котрі належать до 4 відділів, 5 класів, 58 родин та 233 родів. Основна флористична пропорція становить 3,43 : 4,95 : 1,45, тобто середня кількість родів у родині – 3,43, видів у родині – 4,95, видів у межах роду – 1,45. Панівними у систематичній структурі флори Голицького ботанічного заказника є представники відділу *Magnoliophyta* (327 видів; 97 %), а судинні спорові та голонапінні відіграють незначну роль у формуванні його флори (10 видів; 3 %), що є характерним для всіх регіональних флор і флори земної кулі в цілому. Співвідношення класів *Liliopsida* (46 видів; 13,65 %) та *Magnoliopsida* (291 вид; 86,35 %) у межах відділу *Magnoliophyta* становить 1 : 6,32 (Яворівський Р. Л., 2008).

Скориставшись класифікаційною схемою флороценотипів помірних флор (Заверуха Б. В., 1985), на досліджуваній території визначено 8 флороценотипів: лучний (*Mesopojon holarcticum*), неморальний або чорнолісся (*Therodrymion nemorale*), степовий (*Xeropojon turosibiricum*), синантропний (*Synantropophyton*), чагарниковий (*Xerothamion stepposum*), піщаний або псамофільний (*Psammophyton*), ам'яний або петрофільний (*Petrophyton*) та водно-болотний (*Hydrophyton–Paludophyton*). Домінуюче становище у еколого-ценотичній структурі заказника відведено лучним і лісовим видам й за цими ознаками досліджувана флора належить до неморальних флор Центральної та Середньої Європи й відповідно до ботаніко-географічного районування України входить до складу зонального Лісостепу прозахідної орієнтації (Яворівський Р. Л. та ін., 2010).

Відповідно до схеми географічного аналізу флори (Клеопов Ю. І., 1938) на території Голицького ботанічного заказника виділено десять типів геоелементів: палеоарктичний або євразійський, гоарктичний, європейський, східноєвропейський, центральноєвропейський, західноєвропейський, середземноморський, степовий, пюріререгіональний та види із не з'ясованим ареалом. Чисельно тут переважають види, що презентують палеоарктичний та євро-

пейський геоелементи і, певною мірою голарктичні, центрально- та східноєвропейські представники флори.

Унікальність флори заказника визначають її червонокнижні, рідкісні та ендемічні види. Зокрема, було підтверджено зростання тут 26 видів (7,7 % загальної кількості), занесених до «Червоної книги України. Рослинний світ» (Дідух Я. П., 2009), котрі належать до 10 родин, зокрема: 11 видів родини *Orchidaceae* Juss., по 3 – *Asteraceae* Dumort. та *Ranunculaceae* Juss., по 2 види *Fabaceae* Lindl. та *Poaceae* Barnhart і по 1 виду з родин *Euphorbiaceae* Juss., *Thymelaeaceae* Juss., *Rosaceae* Juss., *Rutaceae* Juss. та *Liliaceae* Juss. Окрім того, на території заказника зростає понад 50 регіонально-рідкісних видів флори (Яворівський Р. Л. та ін., 2014).

УДК: 574.3 + 579.834

ОЦІНКА ВМІСТУ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ У ҐРУНТАХ ПРОМИСЛОВОГО МІСТА КАМ'ЯНСЬКЕ

Якуба М.С., Цветкова Н.М., Дубина А.О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

У регіонах України з розвиненим промисловим виробництвом завжди є актуальною небезпека забруднення довкілля надмірною кількістю важких металів. Промисловий комплекс м. Кам'янське Дніпропетровської області складається з 48 основних підприємств, які належать до 10 галузей промисловості. Внаслідок постійного впливу промисловості екологічний стан Кам'янського є вкрай незадовільним. Місто входить до десятки міст України з найбільшою кількістю шкідливих викидів у атмосферу. Атмосферні викиди техногенного походження осаджуючись на ґрунт приводять до забруднення ґрунтового покриву міста з населенням близько 240 тис. чоловік. Процес забруднення довкілля приводить до підвищення рівня захворюваності населення міста та скорочення його чисельності, тому дослідження рівнів забруднення ґрунтового покриву важкими металами та процесів розподілу цих політантів набувають важливого значення у питаннях оцінки екологічного стану урбоєкосистем в цілому та удосконалення заходів з покращання екологічної ситуації у місті.

Вміст важких металів у верхньому шарі ґрунту (0 – 20 см) було